

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/๙๙๖๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... ๙๖๖๔/๖๕๕๓
วันที่..... ๑๙ มิ.ย. ๕๓
เวลา..... ๑๕.๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ รวม ๘ ฉบับ
(ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์
ของทางราชการ พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๔๑๙
ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์
ของทางราชการ พ.ศ. รวม ๘ ฉบับ

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ขอรับร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวน
หวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ. ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เป็นผู้เสนอ รวม ๘ ฉบับ ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ โดยให้รอการพิจารณาไว้
มีกำหนดเวลา ๖๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
ลงมติให้ส่งคืนร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์
ของทางราชการ พ.ศ. (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอ) รวม ๘ ฉบับ
ที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนดเวลา
พร้อมแจ้งข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปด้วยว่า บทบัญญัติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ
รวม ๘ ฉบับดังกล่าว เป็นหลักการเดียวกันกับกรณีที่มีกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน
หรือกฎหมายเฉพาะอื่นซึ่งสามารถดำเนินการได้อยู่แล้ว จึงเป็นการตรากฎหมายที่มี
ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ และเป็นการตรากฎหมายที่ให้อำนาจเหนือกว่า
บรรดากฎหมายอื่นที่มีบทบัญญัติในเรื่องเดียวกัน รวมทั้งเป็นการตรากฎหมายที่ขัดต่อหลักการ
ตรากฎหมายที่ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

กลุ่มงานบริหารทั่วไป	สำนักการประชุม
รับที่..... ๑๖๕	๑๕๕๓
วันที่..... ๑๙ มิ.ย. ๕๓	เวลา ๑๕.๐๐ น.
ส่งกลุ่มงาน.....	ดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มงานระเบียบวาระ

วันที่ ๑๙ มิ.ย. ๕๓ เวลา ๑๖.๐๐

(นายโกศล วิชิตนาถกุล)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๙๐๕๕ (เครื่องดักส์) (O/O.1505/97/D/ส)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒

รับที่..... ๑๒๕

วันที่ ๑๙ มิ.ย. ๕๓ เวลา ๑๕.๐๐

บัญชีร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.
(นายประนอม โพธิ์คำ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
๒. ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.
(นายสุวโรช พะลัง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
๓. ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.
(นายเรวัต สิริบุญกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
๔. ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.
(นายสุวโรช พะลัง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
๕. ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.
(นางวรศุณี สุวรรณปริสุทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
๖. ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.
(นายบัญญัติ ศรีปัญญา กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
๗. ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.
(นายพีระเดช ศิริวันสานนท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
๘. ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.
(นายนิยม วรปัญญา กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)

เลขรับ ๑๓๑/๒๕๕๒ วันที่ ๑๓ พ.ย. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บันทึกหลักการและเหตุผล
 ๒. ร่างพระราชบัญญัติ
 ๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอดุสิตสภาพิจารณาดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ปัญญา ศรีปัญญา ผู้เสนอ
(นายปัญญา ศรีปัญญา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) พิกิจ ศรีชนะ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) สมอง เทพอักษรณรงค์ ผู้เสนอ
(นายพิกิจ ศรีชนะ) (นายสมอง เทพอักษรณรงค์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) รังสิกร ทิมาตฤกะ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) อุดมลักษณ์ เพ็ญทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายรังสิกร ทิมาตฤกะ) (นางอุดมลักษณ์ เพ็ญทรัพย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

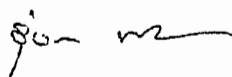
(ลงชื่อ) วิเชียร อุดมศักดิ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) เฉลิมชาติ การุญ ผู้เสนอ
(นายวิเชียร อุดมศักดิ์) (นายเฉลิมชาติ การุญ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ชัย ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ปกรณ์ มุ่งเจริญพร ผู้เสนอ
(นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ชัย)	(นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) มนต์ไชย ชาตวัฒนศิริ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) มาโนช เสงยศมาก ผู้เสนอ
(นายมนต์ไชย ชาตวัฒนศิริ)	(นายมาโนช เสงยศมาก)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) จักรกฤษณ์ ทองศรี ผู้เสนอ
(นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล)	(นายจักรกฤษณ์ ทองศรี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชากร
(ลงชื่อ) ณัฏพล ตันเจริญ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) พัฒนา สังขทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายณัฏพล ตันเจริญ)	(นางพัฒนา สังขทรัพย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ สุขเกษม ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) รณฤทธิชัย คานเขต ผู้เสนอ
(นายณัฐวุฒิ สุขเกษม)	(นายรณฤทธิชัย คานเขต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน
(ลงชื่อ) พันตำรวจโท นฤมล แสงศิริ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สมนึก เสงวาณิชย์ ผู้เสนอ
(นฤมล แสงศิริ)	(นายสมนึก เสงวาณิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) พิเชษฐ ตันเจริญ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(นายพิเชษฐ ตันเจริญ)	
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน	

สำเนาถูกต้อง

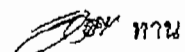

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

วันนา ทิมพ์

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์
ของทางราชการ พ.ศ.

หลักการ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ

เหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบันนี้ได้มีกฎหมายกำหนดเขตสงวนหวงห้ามที่ดินตามวัตถุประสงค์ของทางราชการ ทับที่ที่ราษฎรได้จับจองและครอบครองอยู่แล้ว หรือเมื่อได้ประกาศกำหนดเขตสงวนหวงห้ามไว้แล้ว แต่ทางราชการมิได้ทำประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ในการประกาศสงวนหวงห้ามไว้จนมีราษฎรเข้าครอบครองใช้สอยในที่ดินนั้นเป็นเวลานาน จนกลายเป็นชุมชน หรือเป็นที่อยู่อาศัยที่ทำกินจึงสมควรมีกฎหมายกำหนดวิธีการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินของทางราชการที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้ว เพื่อให้โอกาสแก่ผู้เข้าถือครองที่ดินได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นอย่างถูกต้องตามกฎหมายอันเป็นการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และเป็นหลักประกันในการดำรงชีพของราษฎร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๒) เป็นการประกาศสงวนหวงห้ามที่ดินที่ที่ราษฎรได้ครอบครองอยู่ก่อนวันที่ประกาศ ถ้าปรากฏว่าที่ดินที่ทางราชการประกาศสงวนหวงห้ามนั้นได้แปรสภาพเป็นชุมชน หรือเป็นที่อยู่อาศัยจนไม่อาจพิสูจน์ได้ว่า ที่ดินดังกล่าวนี้ทางราชการยังจะสงวนหวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามวัตถุประสงค์ต่อไป และมีใช้กรรมแบ่งการปกครองของทางราชการ ให้ถือว่าที่ดินดังกล่าวอาจถูกยกเลิกการสงวนหวงห้าม

มาตรา ๕ ผู้ครอบครองที่ดินที่ทางราชการสงวนหวงห้ามไว้ อาจยื่นคำร้องขอให้ดำเนินการยกเลิกการสงวนหวงห้ามต่อผู้ว่าราชการจังหวัดที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ ในคำร้องนั้นอย่างน้อยต้องมีข้อความและมีข้อมูลเอกสารประกอบดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่ อาชีพ และบุคคลในครอบครัวของคน
- (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- (๓) แผนที่แสดงที่ตั้งที่ดินและบริเวณที่ดินถือครองโดยสังเขป

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดรับคำร้องแล้ว ให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง และสภาพของที่ดินนั้นว่าทางราชการยังใช้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีการเข้าถือครองจนกลายเป็นชุมชนหรือเป็นที่อยู่อาศัย และประกอบอาชีพหรือไม่ หรือมีการถือครองก่อนที่ทางราชการจะประกาศเป็นเขตสงวนหวงห้ามไว้หรือไม่

คณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ผู้แทนของส่วนราชการที่สงวนหวงห้ามที่ดินหนึ่งคน ผู้แทนกรมที่ดินหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงกลาโหมหนึ่งคน ผู้แทนกรมธนารักษ์หนึ่งคน ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่หนึ่งคน ผู้แทนของชุมชนที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่จำนวน ๕ คน เป็นกรรมการ ให้ที่ประชุมคัดเลือกกรรมการทำหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง หากมีความจำเป็นให้ขยายเวลาการพิจารณาได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน โดยระบุถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาและขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัดทุกครั้ง

มาตรา ๗ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่าที่ดินที่มีการสงวนหวงห้ามไว้ นั้น ได้เปลี่ยนสภาพเป็นชุมชนหรือเป็นที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัยแล้ว ให้ทำความเข้าใจพร้อมทั้งรายละเอียดและแผนผังโดยสังเขปเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด นำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศยกเลิกหรือไม่ยกเลิกการสงวนหวงห้ามนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนต่อไป

การประกาศยกเลิกหรือไม่ยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงเหตุผลของการยกเลิกหรือไม่ยกเลิกไว้อย่างชัดเจน และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่แจ้งให้ผู้ร้องทราบภายใน ๗ วัน

เมื่อได้มีการประกาศยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินตามวรรคสองแล้ว ให้ที่ดินดังกล่าวพ้นจากการเป็นที่สงวนหวงห้ามตามกฎหมาย ซึ่งบุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๘ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาแล้ว เห็นว่าที่ดินที่มีการสงวนหวงห้ามไว้มิใช่กรณีตามมาตรา ๔ ก็ให้ทำความเห็นพร้อมทั้งพยานหลักฐานข้อเท็จจริงเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อแจ้งให้ผู้ร้องทราบ และเสนอต่อนายกรัฐมนตรีสั่งการยกเลิกคำร้องนั้น

ในกรณีที่ผู้ร้องเห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงและที่ดินนั้นเป็นกรณีตามมาตรา ๔ มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อให้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณายกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินทั้งหมดหรือบางส่วนต่อไป

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้ร้องเห็นว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรม ก็ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องที่จะใช้สิทธิทางศาล

มาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดิน
ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ เนื่องจากในปัจจุบันนี้ได้มีกฎหมายที่ออกมาเกี่ยวกับการกำหนดเขตสงวนหวงห้ามที่ดินตามวัตถุประสงค์ที่ที่ราษฎรได้จับจองและครอบครองอยู่แล้ว หรือเมื่อได้ประกาศกำหนดเขตหวงห้ามหรือสงวนไว้แล้ว แต่ทางราชการมิได้ทำประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ในการประกาศเขตสงวนหวงห้ามไว้จนมีราษฎรเข้าครอบครองใช้สอยในที่ดินนั้นเป็นเวลานาน จนกลายเป็นชุมชนหรือเป็นที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน จึงสมควรมีกฎหมายกำหนดวิธีการยกเลิกการกำหนดเขตสงวนหวงห้ามที่ดินของทางราชการที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้ว เพื่อให้โอกาสแก่ผู้เข้าถือครองได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นอย่างถูกต้องตามกฎหมายอันเป็นการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและเป็นหลักประกันในการดำรงชีพของราษฎร

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

เพื่อให้การครอบครองที่ดินของราษฎรที่มีขอบด้วยกฎหมายหากมีลักษณะตามมาตรา ๔ คือ

๒.๑ ที่ดินนั้นไม่มีการใช้ประโยชน์ในทางราชการ

๒.๒ ที่ดินที่ประกาศหวงห้ามของทางราชการ ราษฎรครอบครองอยู่ก่อนที่จะมีประกาศ

๓. กลไกของกฎหมาย

การยกเลิกการหวงห้ามที่ดินฯ เนื้อหาสาระต้องไม่ยุ่งยากซับซ้อนหรือสร้างขั้นตอนทางปฏิบัติให้ยุ่งยากหรือเนิ่นช้า ควรมีกลไกที่กระชับและรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้ราษฎรที่ครอบครองที่ดินได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเป็นธรรมและเป็นหลักประกันในการดำรงชีพ

๑) ให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจที่ไม่ใช่กรรมการระดับนโยบาย ดำเนินการพิจารณาเมื่อราษฎรร้องขอในร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งบุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามระบุไว้ในมาตรา ๕ หากจะกำหนดโครงสร้างให้มีการแต่งตั้งกรรมการระดับชาติหรือระดับนโยบายปฏิบัติหน้าที่จะทำให้การพิจารณาจะยุ่งยากและซับซ้อนและต้องใช้งบประมาณสูงเช่นค่าตอบแทนในการปฏิบัติ

หน้าที่ต่าง ๆ เป็นต้น อีกทั้งเรื่องการยกเลิกการสงวนหวงห้ามที่ดินนี้ เป็นกรณีดำเนินการเฉพาะเรื่องเป็นครั้งแรกจึงควรใช้กรรมการเฉพาะกิจที่มีขนาดเล็ก

๒) การพิจารณาคำร้องของราษฎรเป็นไปตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มีความกระชับและรวดเร็วไม่ซับซ้อน หากคณะรัฐมนตรีพิจารณาเอกสารที่คณะกรรมการเฉพาะกิจเสนอมาเป็นประการใดแล้ว ย่อมเป็นที่สุด แต่ราษฎรผู้ร้องขอมีสิทธิอุทธรณ์ความเห็นของคณะกรรมการต่อนายกรัฐมนตรีได้ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิราษฎรที่จะฟ้องคณะรัฐมนตรีต่อศาลปกครอง

๓) ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเนื่องจากว่าที่ดินที่เป็นปัญหาในพระราชบัญญัตินี้มีกระทรวงครอบครองหลายกระทรวง เช่น กรมธนารักษ์กระทรวงการคลังครอบครองที่ดินที่ราชพัสดุ กรมที่ดินกระทรวงมหาดไทยครอบครองที่ดินนอกจากที่ราชพัสดุ เป็นต้น